

Prenasledovanie kresťanov

sr. Kristína, ND - Mgr. JUDr. Mgr. Ružena Stískalová

Téma :

- Vychádza z predmetu:

PUTOVANIE S CIRKVOU

- Tematický celok: Čo je Cirkev

- Názov vyučovacej hodiny:

PRENASLEDOVANIE KREŠŤANOV

Kľúčové pojmy

- Cirkev
- prenasledovanie, prenasledovateľ, prenasledovaní (mučeníci)
- svedectvo viery (v zmŕtvychvstaní Ježiša Krista)
- smrť ako svedectvo
- úžitok z prenasledovania

Ciele vyučovacej hodiny

- ***Kognitívny:***

Spoznať históriu prvotnej Cirkvi, prenasledovania kresťanov (prvé 4 storočia), spoznať a reprodukovať životopisy mučeníkov, opísať v čom spočíva svedectvo viery.

- ***Afektívny:***

Uvedomiť si dôležitosť svedectva viery.

- ***Psychomotorický:***

Formovať návyk ohlasovania viery aj za cenu prekážok.

Obsahový štandard:

- šírenia kresťanstva
- prenasledovanie kresťanov
- mučeníci – svedkovia viery

Výkonový štandard:

- charakterizovať hlavné znaky Cirkvi, hlavné poslanie Cirkvi – šíriť radostnú zvesť
- pochopiť, že spása je pre všetkých – aj pre pohanov
- spoznať nadšenie prvých kresťanov pri šírení viery
- charakterizovať príčiny prenasledovania kresťanov Židmi a pohanmi
- pochopiť význam mučeníctva a spoznať niektorých mučeníkov

ROZVOJ KOMPETENCIÍ

Kompetencie žiaka k učeniu sa:

- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie, vyhľadávať ich a triediť
- kriticky hodnotí nové poznatky ich porovnávaním s dosiahnutými vedomosťami

Komunikačné kompetencie žiaka:

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie
- má adekvátny ústny a písomný prejav – jasne, účelne a zrozumiteľne a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- aktívne počúva, analyzuje, kriticky hodnotí argumenty druhej strany
- je ohľaduplný, tolerantný a pozorný pri vyjadrovaní svojho názoru – chápe význam efektívnej spolupráce
- poskytuje vecnú spätnú väzbu

Osobnostné kompetencie žiaka:

- je schopný meniť svoje návyky a postoje
- buduje svoju osobnosť

Sociálne a interpersonálne kompetencie žiaka:

- je schopný vytvárať vzťahy prostredníctvom komunikácie s inými ľuďmi
- pri práci v skupine si uvedomuje, čo znamená spolupracovať
- rozvíja schopnosť stíšenia sa a sústredenia sa, empatie

Občianske kompetencie žiaka:

- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, objavuje význam osobnej angažovanosti v spoločnosti
- účinne sa zapája do diskusie vhodnou argumentáciou

Kultúrne kompetencie žiaka:

- poznáva a akceptuje kultúrnu rôznorodosť, národné, národnostné a etnické odlišnosti – je tolerantný a empatický, správa sa kultivovane

Existenciálne kompetencie žiaka:

- objavuje zmysel svojho života
- prijíma svoj život aj životy druhých ľudí ako Boží dar (uvedomuje si hodnotu tohto daru)
- vníma zodpovednosť za svoje správanie

Prierezové témy a medzipredmetové vzťahy

- **Osobný a sociálny rozvoj:**
Žiak rozvíja základne zručnosti pre spoluprácu, vie si uvedomiť priority v ľudskom živote.
- **Multikultúrna výchova:**
Žiak vníma kultúrnu rôznorodosť ako výzvu na poznávanie a rozvoj osobnosti.
- **Regionálna výchova:**
Žiak spoznáva kultúru a tradície vlastného regiónu.
- **Mediálna výchova:**
Žiak vyhľadáva a spracováva informácie z rôznych médií.

Medzipredmetové vzťahy

- Dejepis
- Geografia
- Slovenský jazyk a literatúra
- Informatika
- Matematika
- Výchova umením

Štruktúra vyučovacej hodiny

- **Ročník:** Tercia
- **Názov vyučovacej hodiny:** Prenasledovanie kresťanov
- **Pomôcky:** Sväté písmo, PC a dataprojektor, prezentácia, pracovný list – časová priamka, životopisy svätých
- **Metódy:** braimstorming, výklad, riadený dialóg, práca so Svätým písmom (Nový zákon), práca v skupinách (spoznanie príbehov mučeníkov + ich reprodukcia), zaradenie mučeníkov do časovej osi (priamky) podľa prenasledovateľov, spoločné opakovanie novo získaných poznatkov, modlitba
- **Stratégia vyučovacej hodiny:** kombinovaná

Priebeh a časové rozvrhnutie vyučovacej hodiny

- **ÚVOD: (8 minút)**
- **1. Modlitba:** Učiteľ prečíta zo Svätého písma Lk 21,12-19 *„...položia na vás ruky a budú vás prenasledovať, vydajú vás synagógam a uväznia vás, budú vás vláčiť pred kráľov a vladárov pre moje meno. To sa vám stane, aby ste vydali svedectvo. Zaumieňte si teda, že nebudete dopredu premýšľať, ako sa brániť, lebo ja vám dám výrečnosť a múdrosť, ktorej nebudú môcť všetci vaši protivníci odolať ani protirečiť. Budú vás zrádzať aj rodičia, bratia, príbuzní a priatelia a niektorých z vás pripravia o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale ani vlas sa vám z hlavy nestratí. Ak vytrváte, zachováte si život.“* Napíše súradnice na tabuľu.
- **2. Opakovanie učiva - braimstorming**
 - Učiteľ sa žiakov pýta na kľúčové slová z predchádzajúcich hodín a vyzve žiakov, aby tieto pojmy stručne charakterizovali:
 - *Cirkev* – jeden zo žiakov nakreslí na tabuľu **symbol** mystického tela Cirkvi
 - žiaci podľa tohto symbolu vlastnými slovami charakterizujú pojmy *Cirkev, poslanie Cirkvi, Ježiš Kristus – hlava Cirkvi*
 - žiaci vo Svätom písme nájdu *misijné poslanie Cirkvi*, súradnice napíšu na tabuľu
(Mt 28,19-20)
- *(kognitívny cieľ, existenciálne a občianske kompetencie)*

HLAVNÁ ČASŤ

1. Prenasledovanie kresťanov – výklad (5 minút)

- Učiteľ napíše na tabuľu citát Tertuliána: „*Krv mučeníkov sa stala semenom nových kresťanov.*“ Vysvetlí žiakom obsah a význam tohto citátu.
- Osvojenie pojmov: učiteľ napíše na tabuľu kľúčové slová *prenasledovanie, prenasledovaný, prenasledovateľ, mučeník, mučeníctvo.*
- Učiteľ využije medzipredmetové vzťahy a opýta sa žiakov na historicky najznámejších prenasledovateľov kresťanov. Doplní ich vedomosti (príprava na neskoršiu prácu s pracovným listom).
 - *(afektívny cieľ, kultúrne kompetencie, komunikačné kompetencie)*

2. Motivácia pre skupinovú prácu (6 minút)

- A. Prenasledovanie kresťanov Židmi – práca so Svätým písmom (3 minúty)
- Učiteľ vyzve žiakov, aby si vo Svätom písme prečítali úvodný citát Lk 21,12-19
- Zadá žiakom úlohu nájsť vo Svätom písme mučenícku smrť sv. Štefana (Sk 7,54-60)
- Oboznámi žiakov s mučeníckou smrťou sv. Jakuba (kresťanská tradícia a *Jozef Flávius: Starožitnosti*)
 - Pomôcky: Sväté písmo NZ (pre každého žiaka), životopisy – karty mučeníkov

B. Prenasledovanie kresťanov pohanmi – (3minúty)

- Učiteľ využije medzipredmetové vzťahy a opýta sa žiakov na historicky najznámejších prenasledovateľov kresťanov. Doplní ich vedomosti (príprava na neskoršiu prácu s pracovným listom).
 - Pomôcky: životopisy – karty mučeníkov (apoštoli – sv. Peter, sv. Pavol)

3. skupinová práca (20 minút)

- (3 skupiny cca po 5 žiakov)
- Pomôcky: pracovný list, životopisy – karty mučeníkov, Sväté písmo NZ
- Učiteľ rozdá žiakom pracovné listy – jeden pre skupinu, životopisy – karty mučeníkov:
- 1. skupina: sv. Agnesa, sv. Felicián, sv. Juraj, sv. Tarzícius, sv. Perpetua
- 2. skupina: sv. Apolónia, sv. Dorotea, sv. Pankrác, sv. Vavrínek
- 3. skupina: sv. Agáta, sv. Florián, sv. Katarína Alexandrijská, sv. Šebastián, sv. Valentín

Úloha pre prácu skupiny: (15 minút)

- A. Životopisy mučeníkov

- 1. prečítať životopisy mučeníkov
- 2. zistiť, kedy podstúpili mučenícku smrť – meno prenasledovateľa
- 3. zaradiť mučeníka do **časovej** priamky podľa prenasledovateľov

- B. Úžitok z prenasledovania

- 1. Žiaci nájdu vo Svätom písme *úžitok z prenasledovania*
- 2. Napíšu súradnice do pracovného listu
- 3. Napíšu príslušný text zo Svätého písma do pracovného listu

- (*kognitívny, afektívny, psychomotorický cieľ, sociálne a interpersonálne kompetencie, osobnostné kompetencie, existenciálne kompetencie*)

ZÁVER (6 min.)

- **1. Upevnenie a formovanie postojov – výstup práce v skupine**
 - Po uplynutí stanoveného času každá skupina stručne charakterizuje životopis mučeníkov a zaradí ich do časovej priamky v pracovnom liste.
 - Jeden zo žiakov prečíta, čo znamená úžitok z prenasledovania.

2. Fixácia poznatkov a formovanie postojov (riadený rozhovor)

- Čo majú spoločné všetci mučeníci?
- Čo majú spoločné všetci prenasledovatelia?
- Ospravedlňuje prenasledovateľov spoločenské zriadenie, v ktorom žili?
- Vyžaduje sa aj od nás mučenie?
- Stretávam sa s prekážkami pri svedectve viery?
- Učiteľ zhrnie odpovede žiakov a vedie ich k vyvodu pojmu *mučeník*.
- Získané vedomosti si žiaci zapíšu do zošita – napr. *Mučeník je človek, ktorý vydá svedectvo viery až po vyliatie krvi.*
 - *(psychomotorický cieľ, kompetencie k učeniu sa, komunikačné kompetencie, kultúrne kompetencie, kognitívny cieľ)*

Domáca úloha:

Nájsť vo Svätom písme aspoň jeden ďalší prípad prenasledovania kresťanov, súradnice si zapísať do zošita.

Zhrnutie:

- Dokázať ohlasovať vieru a svedčiť svojím životom o viere aj za cenu prekážok.
- Dokázať svoju lásku k Ježišovi Kristovi aj svedectvom viery v ťažkom prostredí (keď ma to „čosi“ stojí).

Zhodnotenie vyučovacej hodiny:

- Učiteľ vyzve žiakov, aby povedali, čo sa im na hodine páčilo, či sa dozvedeli niečo nové, čo ich zaujalo zo života mučeníkov.

Záverečná modlitba: Credo